

Cleveland újonnan kijelölt megyéspüspöke két évvel ezelőtt úgy döntött, hogy az Egyházmegye hitközösségeinek a számát csökkenti. Indokolásában felhozta a paphiányt, hívők hiányát és a különböző közösségek pénzihiányát. Figyelembe véve a bezárt templomközösségek körülményeit, ezek a felhozott okok hamisnak bizonyultak a bezárásra ítélt többségére a későbbiek folyamán, beleértve a mi közösségünket, a Szent Imrét is. A Szent Imre évtizedek óta a legnagyobb magyarokból álló egyházközség az Egyesült Államokban.

Az egyházmegye közösségeinek csoportokba, hivatalosan Clusterekbe való beosztása már az előző püspök, Pilla püspök úr idejénél megkezdődött azzal a szándékkal, hogy a csoporton belüli templomközösségek egymást kiegészítsék. Lennon püspök 2007 május 28-i levele a templomok közösségét arra utasította, hogy 16 hónapon át tartsanak havi csoportbeli gyűléseket. Megszabta, hogy csoportokon belül hány templomot túr meg, és hogy a csoport megbízottak egy közös tervet nyújtsanak át neki, amely megnevezi vagy az egyesített vagy a bezárásra ítélt közösségeket.

Ennek a püspöki ésszerűtlen és kényszeres beavatkozásnak a kézzelfogható eredménye az lett, hogy egy sajnálatos sebet okozott egyházmegyénken belül a római katolikus egyházon és annak belső szerkezetén. Templom templom ellen, püspök a hívők ellen, és a hívők a püspök ellen foglaltak állást. A püspök által megszabott gyűlésvezetési forma gyakorlatban az ókori római harcászathoz használt "megosztani, majd legyőzni" stratégiára lett alapozva. Több templom képviselőitől hallottuk, hogy ezek a gyűlések ellenségesek, egyes esetekben kegyetlenek voltak, néhol egészen becstelenné váltak.

Az úgynevezett Magyar Csoport három egyházközsége egymástól nagy távolságra fekszik, ennek ellenére a püspök azt követelte, hogy csak egy maradjon életben a három közül. Világosan látható, hogy a Magyar Csoport három templomára nem alkalmazható sem a paphiány, sem a hívők hiánya, sem a pénzihiány. Mint az előbb említettem, ezeket a koholt indokokat hozta fel a püspök a kezdetben a közösségek számának a csökkentésére.

Már a legelső csoportgyűlésen a három magyar templomközösség képviselői megjegyezték, hogy a fent megnevezett három szempont nem vonatkozik a három templomra. Ez a közös vélemény végig uralta a gyűlések lefolyását. A püspök által kijelölt gyűlésvezető, majd az egyházmegye körzeti képviselője rendszeres beszámolót küldött a gyűlések lefolyásáról a püspökségnek. Egy idő után a templomi képviselők kihallgatást kértek a püspöktől, hogy megtárgyalhassák vele a közös véleményt, hogy egy templom bezárásának sem látják indokolását vagy szükségét. A püspök válasza egy elutasító "NEM" volt, megtoldva azzal, hogy "az nem szükséges". Ez a válasz szerintünk nem jelenthetett mást, mint azt, hogy a püspök elfogadja a gyűlések kibontakozó végeredményét, azt, hogy egyik sem zár be a három közül. A csoport végső közös határozatát 2008 november 15-én adtuk be, amelyben a három magyar egyházközség külön-külön felsorolta indokait a közös határozatra. A Magyar Csoport képviselői becsületesen és tisztességesen intézték egyéni és közös érdekeiket a 16-hónapos gyűléssorozat időtartama alatt, nem fordultak egymást aláadó eszközökhöz, egymás véleményét alátámasztották, széthúzásról szó sem volt. Például amikor a püspök a Szent Erzsébet templomot látogatta tavaly augusztusban, a megjelent hívők nagy része a Szent Imre tagjai voltak, hogy ezzel is segítsük egyik testvérközösségünket.

A püspöki döntés 4 hónap múlva volt várható. Ezalatt egyházközségünk tagjai közül többen intéztek kéréslevelet a püspökhöz, egyesek audienciát is kérvényeztek. Ezek mind válasz nélkül maradtak. Ugyancsak ez az idő alatt, felkészülve a püspök negatív válaszára, tanulmányozni kezdtem az egyházi törvényeket arra az lehetőségre, ha fellebbezésre kényszerülünk.

A püspök levele, amelyben elrendelte a Szent Imre és a Szent Margit templomközösség megszüntetését, 2009 március 14-én érkezett. A három oldalas levél három bekezdése kivételével sablon volt. A három bekezdésben közölte döntését, azonban semmi okot nem sorolt fel püspöki döntés alátámasztására.

A püspöki levél kézbesítése után azonnal elkezdtük a fellebbezést, amire a megszabott határidő csupán tíz nap az egyházi törvények szerint. Életem következő 10 napját erre a fellebbezésre áldoztam. Ildikó is azonnal mellémállt segíteni ebben a sürgős feladatban, és nyomtán érintkezésbe lépett a St. Joseph Foundationnal (San Antonio, Texas) és egy egyházi jogi ügyvéddel. Ezek tanácsára 265 mandátumot gyűjtöttünk össze a

hívők részéről, amelyben felhatalmazást adtak engem az ő képviselőikre a fellebbezéseket illetően. A püspöknek március 24-én postáztuk ajánlottan ezt az elsőfokú fellebbezést, amit hivatalosan Petitió-nak neveznek. Ugyancsak megkérveztük a püspöki döntés végrehajtásának a felfüggesztését erre és az esetleges további fellebbezések tartamára. Ez a Petitió felsorolta az érveket és indokokat a Szent Imre életben tartására, a magyar mise szükségére, a templom központi helyzetére, és azt is megemlítettük, hogy a cserkészek és a magyar iskola templomi épületeinket tartja otthonának. Ugyanakkor felhoztam egy mindkét oldalnak kielégítő középmezőre, sőt még a püspök részéről is kértem egyéb lehetőségek figyelembevételét.

A fellebbezés benyújtása után levélben kértem a püspöktől egy audienciát, arra a lehetőségre alapozva, hogy talán ki tudnánk egyezni egy kölcsönösen elfogadható megoldásban. Levelemre soha nem kaptam választ. Emellett több egyházközségi tagunk is írt hasonló levelet, többen szintén kértek audienciát. Egy levélíró kivételével senki más nem nyert audienciát. A püspök vagy egy sablon levélben közölte, hogy nem változtat döntésén, vagy a neki szánt levelet érvénytelennek nyilvánította. A Petitiókra a visszautasító választ április 23-án kaptam kézhez. Levele semmit sem foglalt magában a petitiókban felhozott érvekre és indokokra, csupán arról írt, hogy váratlanul érte a Cluster döntésünk, és hogy őt senki sem értesítette, hogy ilyen irányban haladtunk. Meg kell jegyezni, hogy a hasonló sorsra jutott közösségek beszámolója szerint a püspök legtöbb esetben nem követte a Cluster határozatait, hanem önkényesen döntött a saját belátása szerint.

A püspök visszautasító levelére április 28-án válaszoltam, pontról-pontra. Rámutattam arra, hogy az ő általa kijelölt gyűlésvezetők kötelessége volt őt erről értesíteni, sőt még azt is, hogy ő saját maga tagadta meg audiencia-kérveinket. Több valótlan állítását is megcáfoltam. Erre a levelemre sem kaptam választ a mai napig.

Ezzel párhuzamosan állítottam össze egyházközségünk második fokú fellebbezését a Vatikánba, a Papi Kongregációhoz, ahogy ezt az egyházi törvénykönyv előírja. Fellebbezésünk kéri a Kongregációt a püspöki döntés érvénytelenítésére. Ezt a hierarchikus fellebbezést május 5-én postáztam, az egyházi törvények által előírt 15 napon belül. Megfelelő úton, éspedig a pápai nunció közbenjárásával küldtük Rómába. Ez már egy terjedelmesebb okmány, mivel minden tanúsítékot, iratot, alátámasztó tényeket igazoló okmányokat mellékelnem kellett. Az érveket kibővítettük a püspök előzetes visszautasítása miatt, mellékeltek a Cluster gyűlések után összeállított közös határozatot, a püspöknek küldött Petitiót és a püspöknek írt leveleket, meglehetősen, hogy melyikekre nem kaptunk választ. A fellebbezés postázását megelőzően elküldtük a kánoni ügyvédnek és a St. Joseph Foundation-beli tanácsadónknak is kérvén, hogy nézzék át, hogy megfelelő-e. Mindkettő annak találta.

Emellett más templomok hívei is kérték segítségemet saját fellebbezésükben. Segítettem őket, mert kérték tanácsomat a saját fellebbezésük megírására mondván, hogy a püspök nem adott megfelelő utasítást nekik. Jóleső érzés volt sorstársainkon is segíteni, amiért hálájukat bőségesen kifejezték.

Legtöbb templomközösség, amikről tudomásom van, egyéni fellebbezéseket nyújtottak be a Vatikánnak, nem volt idejük mandátumokat gyűjteni, bár ezt erősen ajánlottam nekik. A mi fellebbezésünk 265 egyházközségi tagunk nevében ment, mivel 265 mandátumot kaptam erre. Remélem, hogy ez megfelelő súlyt kölcsönzött beadványunknak, amit a Vatikán nem fog csupán egy féloldalas levélválasszal elintézni. Azonban lehet, hogy ebben tévedni fogok. Tudnunk kell, hogy a Vatikán a hierarchia oldalán áll, nem az egyének és az egyházközségek oldalán.

A püspök 29 egyházközséget zár be, a Szent Margitot és sajátunkat beleértve. Emellett 21 másik közösséget szüntet meg összevágással. Tehát 50 közösség szűnik meg, 50 templom zárja be kapuit jövő év június 30-ig a clevelandi egyházmegyében. Több mint fele a bezárt templomoknak nemzetiségi, litván, lengyel, szlovák, cseh, szlovén és magyar. Az egyházmegye eddig létező hét magyar templomából 6-ot zár be vagy zárt már eddig is be. Ezt a tényt lehetne diszkriminációnak minősíteni az Egyesült Államok és az egyházi törvények értelmében.

Összefoglalva a fellebbezéseket, fő indokunk az volt, hogy a magyar templom, a magyar nyelvű ima és ének még a mai napig is fontos számunkra, így a Szent Imrere, mint templomra, nagy szükség van. Az itt vázolt küzdelemünk nem a katolikus vallás, sem az egyetemes katolikus egyház ellen folyik, sem a püspöki hivatali cím ellen. Itt egy kiegyensúlyozatlan, faragatlan emberrel állunk szemben, aki véletlenül püspökünk lett. Olyan ember, aki képes hivatala ellenére valótlan állítani, aki ésszerűtlen, igazságtalan és végzetes változásokat

vitt végbe egyházmegyéjében. Ezért ragadjunk meg minden eszközt, amit célunk érdekében használhatunk, mivel úgy érezzük, hogy az igazság a mi oldalunkon van, és igazságtalanul törtek mi ellenünk.

Még dióhéjban megemlítem, hogy eddig mi Szent Imrések, sajátmagunk intéztük ügyeinket. Egyedüli külső segítség a kánonjogi ügyvéd és a St. Joseph Foundation volt. Magyar részről nem álltak mellénk egyházi előljárók, sem az óhazából, sem külföldről. Erre a közömbösségre képtelen vagyok magyarázatot találni.

Tudjuk, hogy küzdelmünk templomunk nyitvatartása érdekében nem ért véget. A fellebezések útját kimerítettük. A bezárt templomok közül 14 egy közös érdekű csoportot alakított arra a célra, hogy a közfigyelmet ráirányítsuk erre az igazságtalan, ésszerűtlen és valótlan indokokra épített templombezárási tevékenységre a püspökség részéről. Hetente békés és fegyelmezett felvonulásokat tartottunk a Szent János székesegyház előtt. Ugyanakkor nem felejtjük el, hogy egyik legerősebb eszközünk és fegyverünk az imádság. Így várjuk a Vatikán választát.

Szeptember 21-én egy levél érkezett címemre, mint közösségünk ügyvivője, a vatikáni Papi Kongregáció titkárától, Mauro Piacenza érsektől szeptember 8-i dátummal. A levél a washingtoni Apostoli Nunció közvetítése által érkezett. A levél elismerte, hogy 2009 május 5-én benyújtott másodfokú hierarchikus felfolyamodásunk a Papi Kongregáció birtokában van, azonban a Kongregáció december 9-ig halasztást nyert, hogy a clevelandi megyéspüspöktől felvilágosítást és magyarázatot kérhessenek a fellebbezésben felsorolt egyes érvekkel kapcsolatban. Az említett levél többet nem közölt, nem jelezte, hogy a felülvizsgálás milyen irányban halad.

Szeptember 27-én vasárnap szóban és írásban értesítettük egyházközségünk híveit a fejleményekről. Továbbá október elsejei keltezéssel a washingtoni Apostoli Nunció keresztül Mauro Piacenza érseknek benyújtott levélben tudomásul vettük a hosszabbításról szóló levelét, majd megköszöntük a Kongregáció figyelmét. Továbbá közöltük az érsek úrral egyházközségünk híveinek elkeseredettségét a megyéspüspök magalapozatlan templombezárási parancsával kapcsolatban, majd felajánlottuk készségünket további felvilágosítás benyújtására, amennyiben erre a Kongregáció szükségét érez.

Október 21-i keltezéssel egy újabb levelet küldtem Piacenza érseknek egyházközségünk nevében, amelyben kértem a Kongregációt, hogy közölje velünk Lennon püspök válaszait felfolyamodási érveinkre. Ezt azért tartjuk fontosnak, mivel megismertük a püspök egyéniségét és hajlamát arra, hogy valótlant állítson. Ugyancsak továbbítottam egy újságcikket, amelyben Lennon püspök kijelenti, hogy a templomok bezárását Isten parancsára és Jézus emlékezetére teszi. Fontosnak tartottam, hogy a Vatikán tudomást szerezzen a püspök egyéniségéről és szellemi beállítottságáról. A washingtoni nunció, Sambi érsek visszaválaszolása igazolta, hogy ezt a levelet is továbbította a vatikáni címzetteknek.

Mint érdekesség, a következőket is meg kell említenem. A bezárára ítélt templomokból összeállt koalíció csendes tüntetést végez minden bezárás alatt álló templom utolsó miséjén. Minden alkalommal a püspök fegyveres rendőrökkel jelenik meg, egy pár alkalommal még a szentélybe is beállított egy fegyveres őrszemet. A mise végeztével a rendőrökkel kihajtatja a tüntetőket a templomból, majd egy-két esetben rendőröktyákkal őrizteti a templomi kapukat.

Jelenleg várjuk a Vatikán döntését fellebbezésünkkel kapcsolatban. Tanácsadóink úgy vélik, hogy a válasz megszűlése 3-tól 14 hónapig is eltarthat. Eddig már több, mint 6 hónap telt el. Tanácsadóink ugyancsak tudomásunkra hozták, hogy a ránk nézve kedvező döntés valószínűsége nagyon kicsi.

Peller Miklós